

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijkerk

Nijkerk, 11 mei 2026

Onderwerp: Advies Regiovisie JeugdFV 2026 – 2040.

Geacht college,

De Sociaal Domein Raad van de gemeente Nijkerk is gevraagd om advies te geven op de Regiovisie JeugdFV 2026 – 2040.

De zeven gemeenten – Nijkerk, Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel en Veenendaal – nemen de komende vijftien jaar de verantwoording voor een gezamenlijke koers in de jeugdhulpverlening. Dit in een tijd dat de jeugdhulpverlening onder grote druk staat doordat er te weinig geld en te weinig personeel beschikbaar is, de vraag om hulp blijft stijgen en de GGZ vol zit. Dat vraagt om een creatieve aanpak om de hulp toch te kunnen blijven bieden.

Het doel van deze regiovisie is dat in 2040 ieder kind opgroeit in een veilige en veerkrachtige leefomgeving. *Jeugdhulp is dan fundamenteel anders georganiseerd: niet het individuele probleem van het kind staat centraal, maar de vraag van de leefomgeving van het gezin. Waarin het gezin, de school, de buurt en de gemeenschap samen het fundament vormen. Collectieve ondersteuning is daarbij de norm; specialistische jeugdhulp is aanvullend, tijdelijk en zo dicht mogelijk bij het dagelijks leven georganiseerd.* Met deze regiovisie zijn de zeven gemeenten erin geslaagd om op papier een koers uit te zetten naar een nieuwe manier van denken en werken in de jeugdhulpverlening. De SDR hoopt van harte dat de cultuuromslag bij gemeenten, professionals, aanbieders en partners, gaat lukken en er een grotere domeinoverstijgende samenwerking zal ontstaan. Dat deze cultuuromslag geen wensdenken zal blijken te zijn, maar een realiteit.

De SDR is het ermee eens dat de uitdagingen binnen de jeugdhulp samenhangen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen, zoals individualisering, schuldenproblematiek en de invloed van sociale media. Deze factoren liggen vaak buiten het jeugdhulpstelsel, maar hebben grote invloed op het dagelijks leven van kinderen, jongeren en gezinnen. Dat de opgave verder gaat dan het hervormen van het jeugdhulpstelsel of het sociaal domein alleen en dat dit vraagt om domeinoverstijgende samenwerking op thema's als onderwijs, bestaanszekerheid, wonen, zorg en meer.

Hulp is gericht op het versterken van het dagelijks functioneren en niet op het aanpassen aan een norm. Diagnostiek en behandeling kunnen helpend zijn, niet het vertrekpunt. We zetten ze alleen in als dat echt nodig is en altijd in samenhang met de leefwereld van het kind.

De SDR vraagt zich af wie bepaalt of er diagnostiek en behandeling nodig zijn? Het niet op tijd inzetten van specialistische hulp kan een risico vormen voor het welzijn van het kind.

De SDR vindt het belangrijk dat bij een hulpvraag alle kinderen uit een gezin gehoord worden.

De SDR adviseert om de taken van het Jeugd- en Jongerenwerk op te schalen en van de jongerencentra een inloophuis te maken, waar jongeren met problemen zo naar binnen kunnen lopen en laagdrempelige hulp geboden kan worden.

De jongerencentra kunnen in een veilige en vertrouwde omgeving hulp bieden bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het versterken van hun mentale veerkracht door weerbaarheidstrainingen geven. Een gevoel van zingeving te ontwikkelen en het bevorderen van hun welbevinden als preventie tegen de invloed van de negatieve krachten in hun leven.

Dit is zeker belangrijk wat betreft het drugsgebruik. Wat heel verontrustend is dat er kinderen van 13 – 14 jaar geronseld worden door drugsdealers.

Volgens het onderzoek van de GGD, gepresenteerd in het OKO-programma, wordt 1 op de 5 jongeren benaderd om te gaan dealen.

De SDR adviseert om meer preventie/informatie in te zetten om jongeren te helpen meer weerstand opbouwen tegen de verleiding van drugs dealen en/of gebruiken.

Het zou volgens de SDR een pluspunt zijn wanneer de hulpverleners zelf naar de jongerencentra toe komen in de vertrouwde omgeving van de jongeren.

Verder kan er worden doorverwezen als dat nodig is.

In het onderzoek van Radar groep (State Advies) staat:

‘Jongeren zelf geven aan dat zij laagdrempelige ondersteuning belangrijk vinden en bovendien dat zij, met ondersteuning, zelf keuzes willen maken in de manier waarop zij toewerken naar volwaardige deelname aan de samenleving of misschien toepasselijker: een gelukkiger leven.’

Ouders, familie, buren, scholen, sportverenigingen en meer zijn het vangnet waarop jongeren kunnen bouwen. Hulp richt zich daarom niet alleen op het individu, maar ook op het versterken van dit netwerk.

De SDR stelt voor om de kennis van dit vangnet te vergroten door het organiseren van lezingen en workshops. Begeleiding vraagt om meer dan gemiddelde kennis.

Volgens de SDR is het belangrijk om hier zo snel mogelijk mee te beginnen en niet te wachten tot er al een probleem is. Workshops voor ouders over opvoeden was in het verleden een groot succes. De SDR stelt voor om deze bijeenkomsten zoveel mogelijk op één locatie te organiseren zodat dit een herkenbare plek wordt om te ontwikkelen en te ontmoeten.

Bij het uitvoeren van Regiovisie JeugdFV zou de SDR graag zien dat er een plek/loket komt waar de mensen vanuit het vangnet met hun vragen terecht kunnen.

De SDR vindt het belangrijk dat er minstens één persoon komt die het overzicht houdt over de lokale teams en het hulpverleningstraject in de gezinnen.

Tijdens de bijeenkomsten voorafgaand aan deze visie viel het leden van de SDR op dat er gewaarschuwd werd voor de extra belasting van de lokale teams en op het gevaar van voortmodderen door de lokale teams en het niet tijdig opschalen. Dit kan voorkomen worden wanneer er een of meerdere personen vinger aan de pols houden.

Jaarlijks evalueren we het jaarplan en sturen we bij als de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Monitoring – evaluatie – verantwoording.

De SDR adviseert om dit vaker dan een keer per jaar te doen, zeker in het begin, om zo snel mogelijk bij te kunnen sturen.

De SDR realiseert zich dat de regio FoodValley voor een grote opgave staat om op een zorgvuldige manier de jeugdhulpverlening in goede banen te leiden en ziet de Regiovisie JeugdFV 2026 – 2040 als een goede en positieve richtlijn voor het ontwikkelen van een nieuwe manier van werken binnen de jeugdhulpverlening.

Hoogachtend,

De leden van de SDR:
Maaïke Tams-van der Tol
Soraya Schilt
Remco van de Kamp
Alexandra de Haas
Wilma van de Bunt